

Relevante feiten

Als kaderlid van M heeft eerste eiser in 1993 aandelenopties verkregen op aandelen van de Amerikaanse moedermaatschappij van zijn werkgever. Eerste eiser diende voor het verkrijgen van de aandelenopties geen vergoeding te betalen.

In de loop van 1995 heeft eerste eiser deze aandelenopties gelicht.

Volgens de administratie heeft eerste eiser ingevolge het gratis toekennen van de aandelenopties een belastbaar voordeel verkregen dat zich situeert op het tijdstip van het lichten van de opties.

Het belastbaar voordeel op het tijdstip van het lichten van de opties is - volgens de administratie - gelijk aan het bedrag van de meerwaarde die de aandelen hebben verkregen tussen de datum van de optieovereenkomst en die van het lichten van de opties.

Beoordeling

Betreffende de belastbaarheid van het voordeel

Het wordt niet betwist dat eerste eiser, ingevolge het gratis toekennen van de aandelenopties, een voordeel van alle aard heeft verkregen uit hoofde of naar aanleiding van het uitoefenen van zijn beroepswerkzaamheid bij M en dat dit voordeel belastbaar is als bezoldiging op grond van artikel 31, tweede lid, 2° W.I.B./92.

Huidige betwisting heeft dan ook enkel betrekking op de vraag of dit voordeel belastbaar is op het moment van de uitoefening of lichte van de optie (stelling van de administratie), op het moment van de toekenning van de optie (stelling van eisers) of op enig ander moment.

De wet van 26 maart 1999 betreffende het Belgisch actieplan voor de werkgelegenheid 1998 en houdende diverse bepalingen heeft een aanslagstelsel inzake aandelenopties ingevoerd, doch deze regeling is, krachtens artikel 47 § 1, slechts van toepassing op de opties toegekend vanaf 1 januari 1999.

In casu werden de aandelenopties reeds toegekend in 1993 zodat de wet van 26 maart 1999 dan ook niet van toepassing is.

Bijgevolg geldt artikel 45 van de wet van 27 december 1984 houdende fiscale bepalingen.

Krachtens voornoemd artikel 45 § 3 wordt "wanneer, uit hoofde of ter gelegenheid van een lichting van een aandelenoptie, een belastbaar voordeel in de zin van artikel 26, tweede lid, 2° W.I.B./64, door een werknemer wordt behaald, dit voordeel van personenbelasting of van belasting der niet-verblijfhouders vrijgesteld voor het bedrag dat gevormd wordt door het verschil tussen de waarde van de aandelen of delen die bij de lichting van een aandelenoptie aan de werknemer toekomen en de optieprijs."

Krachtens artikel 45 § 4 wordt deze vrijstelling slechts verleend als bepaalde vereisten zijn nagekomen.

Het wordt niet betwist dat voornoemde vereisten niet zijn nagekomen zodat deze aandelenopties dan ook uitgesloten zijn van deze vrijstelling van artikel 45 § 3.

Volgens de administratie blijkt uit artikel 45 § 3 dat de wetgever de belastbaarheid van het voordeel heeft gesitueerd op het tijdstip van het lichten van de opties en geldt dit ook ten aanzien van de opties die niet beantwoorden aan de vrijstellingsvereisten van artikel 45 § 4.

Artikel 45 § 3 bepaalt echter enkel en alleen dat wanneer een belastbaar voordeel wordt behaald dit onder bepaalde vereisten vrijgesteld is.

Ten aanzien van de opties die niet beantwoorden aan de vrijstellingsvereisten van artikel 45 § 4 kan bijgevolg uit artikel 45 § 3 niets worden afgeleid omtrent de belastbaarheid van het voordeel en dus evenmin omtrent het tijdstip van de belastbaarheid van het voordeel.

Uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 27 december 1984 blijkt trouwens zeer duidelijk dat amendement nr. 86 werd ingediend en aanvaard om te voorkomen dat deze wet "een afgeleid effect heeft op het al of niet belastbaar zijn van de betreffende handelingen waarvoor niet voldaan zou zijn aan de gestelde voorwaarden".

Verder blijkt uit de verantwoording van amendement nr. 86 dat "het voordeel slechts vrijgesteld wordt in de mate dat het volgens het gemeen recht belastbaar is" (Kamer van Volksvertegenwoordigers, zitting 1984-1985, 1010, Nr. 11).

Volgens de toenmalige Minister van Financiën is de tekst van artikel 45 § 3, zoals gewijzigd door amendement nr. 86, zodanig opgesteld dat er geen twijfel meer kan over bestaan dat er door het invoeren van de aandelenoptie geen nieuwe belastbare materies worden gecreëerd. Bijgevolg wordt er, volgens de toenmalige Minister van Financiën, "geen uitspraak gedaan over de vraag of er al dan niet sprake is van een belastbaar voordeel. Terzake blijven de voorheen geldende regels en interpretaties van toepassing" (Kamer van Volksvertegenwoordigers, zitting 1984-1985, 1010, Nr. 13).

De parlementaire voorbereiding van de wet van 27 december 1984 bevestigt dan ook ontegensprekelijk dat uit artikel 45 § 3 niets kan worden afgeleid omtrent de belastbaarheid van het voordeel en omtrent het tijdstip van de belastbaarheid van het voordeel zodat het gemeen recht dan ook dient te worden toegepast voor zover het fiscaal recht hiervan niet afwijkt.

Niettegenstaande voornoemde wet van 26 maart 1999 slechts van toepassing is op de opties toegekend vanaf 1 januari 1999, is het advies van de Raad van State ook relevant voor de vroegere regeling:

"De principes die ten grondslag liggen aan het ontwerp vormen dus een loutere bevestiging van het gemeen recht: de voordelen die voortvloeien uit het kosteloze toekennen van een optie uit hoofde of naar aanleiding van het uitoefenen van een beroepswerkzaamheid vormen belastbare beroepsinkomsten op het ogenblik van de toekenning ervan, waarbij het er alleen nog om gaat het bedrag van dat belastbaar voordeel te bepalen. Zodra de optie aan de begunstigde natuurlijke persoon is toegekend, maakt ze deel uit van zijn privé-vermogen; de uitoefening ervan en de latere verwezenlijking van een meerwaarde op de aandelen zijn normale verrichtingen van beheer van een privé-vermogen waarop overeenkomstig het gemeen recht geen belasting geheven wordt (artikel 90, 1° W.I.B./92)" (Kamer, Adv. R.v.St., 1998-1999, nr. 1912/1, 104).

Volgens het advies van de Raad van State is het voordeel, krachtens het gemeen recht, aldus belastbaar op het moment van de kosteloze toekenning van de optie.

Dit wordt trouwens ook bevestigd door het Hof van Cassatie:

Het verkrijgen van voorwaardelijke aandelenopties overeenkomstig artikel 45 van de wet van 27 december 1984, waarbij een vennootschap zich verbindt aan een werknemer, die aan bepaalde voorwaarden voldoet, tegen een bepaalde prijs en binnen een bepaalde tijd, een bepaald aantal aandelen of delen ... over te laten, kan beschouwd worden als een voordeel, verworven krachtens de arbeidsovereenkomst, maar de eventuele gerealiseerde meerwaarde of winst bij de lichte van de optie is

het uitsluitend gevolg van de speculatieve fluctuaties van de aandelenkoersen (Cass. 4 februari 2002 - Ref. S.00.00.22.N). Dit arrest van het Hof van Cassatie, dat betrekking heeft op een arbeidsrechtelijk geschil, bevestigt dat het voordeel in het gemeen recht wordt verworven op het ogenblik van de toekenning van de aandelenopties.

Zoals in voornoemd arbeidsrechtelijk geschil heeft eerste eiser eveneens voorwaardelijke aandelenopties verkregen.

Volgens het stockoptionplan kunnen de opties immers maar gelicht worden één jaar ná de toekenning en dan nog slechts gedeeltelijk en pas volledig drie jaar na de toekenning en vervalt het optierecht in principe bij de beëindiging van de arbeidsovereenkomst.

Bijgevolg zijn de aandelenopties onderworpen aan een opschortende voorwaarde, namelijk het bestaan van de arbeidsovereenkomst op het tijdstip van het lichten van de opties hetgeen vanzelfsprekend een toekomstige en onzekere gebeurtenis was op het moment dat de opties werden toegekend.

Inzake verbintenissen onder opschortende voorwaarde wijkt het fiscaal recht af van het gemeen recht.

De terugwerkende kracht tot op de dag waarop de verbintenis is aangegaan, die volgens artikel 1179 B.W. aan de opschortende voorwaarde is verbonden, blijft in fiscale zaken immers zonder invloed.

Wat betreft de verbintenissen onder opschortende voorwaarde, moet op fiscaal gebied steeds uitsluitend rekening worden gehouden met de datum waarop die voorwaarde is vervuld en het is dus die datum welke in aanmerking moet worden genomen voor de vaststelling van het belastbare tijdperk waarin het voordeel van alle aard werd verkregen.

Ingevolge de terugwerkende kracht (artikel 1179 B.W.) wordt in het gemeen recht het voordeel van het gratis verkrijgen van voorwaardelijke aandelenopties aldus verworven op het ogenblik van de toekenning van deze opties, zoals bevestigd door het arrest van 4 februari 2002 van het Hof van Cassatie, terwijl in het fiscaal recht daarentegen het voordeel slechts wordt verworven op het ogenblik van het vervullen van de voorwaarde.

Aangezien de voorwaarde, namelijk het bestaan van de arbeidsovereenkomst, slechts vervuld is op het moment dat de opties werden gelicht, is op fiscaal gebied het voordeel dan pas verworven en aldus belastbaar.

Het voordeel van het gratis verkrijgen van voorwaardelijke aandelenopties verkrijgt immers slechts een zeker en vaststaand karakter op het tijdstip waarop aan de opschortende voorwaarde is voldaan.

Zelfs indien de opties voordien konden uitgeoefend worden, verkrijgt het voordeel slechts een zeker en vaststaand karakter op het ogenblik dat de opties daadwerkelijk worden uitgeoefend.

Deze zienswijze is geenszins tegenstrijdig met voornoemd advies van de Raad van State aangezien daarin geen sprake is van voorwaardelijke aandelenopties.

Bijgevolg werd het voordeel terecht belast op het ogenblik dat de opties in de loop van 1995 door eerste eiser werden gelicht en op dat moment stemde het belastbaar voordeel dan ook overeen met het verschil tussen de waarde van de aandelen bij het lichten van de aandelenopties en de optieprijs, zijnde de prijs betaald door eerste eiser voor het verwerven van de aandelen.

Betreffende de prejudiciële vragen aan het Arbitragehof

De rechtscolleges wier beslissing vatbaar is voor hoger beroep zijn niet gehouden tot het stellen van een prejudiciële vraag aan het Arbitragehof, als zij oordelen dat de bedoelde wet de bepalingen waaraan het Arbitragehof vermag te toetsen, kennelijk niet schendt (Cass. 19 mei 1999, R.W. 00-01, 656).

In casu is de rechtbank van oordeel dat de door eisers bedoelde wet de bepalingen waaraan het Arbitragehof vermag te toetsen, kennelijk niet schendt.

Bovendien wordt het gelijkheidbeginsel niet geschonden, alleen maar omdat de ene categorie van personen onder de oude wet viel en de andere categorie onder de toepassing van een nieuwe regeling: het verloop van de tijd is een objectief gegeven.

Betreffende de uitvoerbaar verklaring bij voorraad

Krachtens artikel 377 W.I.B./92 (nieuw) schorsen de termijnen van verzet, hoger beroep en cassatie, alsmede het verzet, het hoger beroep en de voorziening in cassatie de tenuitvoerlegging van de gerechtelijke beslissing zodat huidig vonnis dan ook niet uitvoerbaar bij voorraad kan verklaard worden.

OM DEZE REDENEN

DE RECHTBANK

Rechtdoende op tegenspraak.

Alle andere en strijdige conclusies verwerpend.

Na erover beraadslaagd te hebben.

Verklaart de vordering toelaatbaar, doch ongegrond en wijst deze af.

Veroordeelt eisers tot de kosten van het geding.

Note: Je mets en rouge.